Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS BESLUT (sjätte avdelningen)

den 7 juli 2016*

”Överklagande — Artikel 181 i domstolens rättegångsregler — Konkurrens — Konkurrensbegränsande samverkan — Den europeiska marknaden för stål för spännarmering — Böter — Bedömning av betalningskapaciteten — 2006 års riktlinjer för beräkning av böter — Obegränsad behörighet — Beaktande av omständigheter som inträffat efter det omtvistade beslutet — Proportionalitetsprincipen och principen om likabehandling — Rätten till ett effektivt domstolsskydd”

I mål C-523/15 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som ingavs den 28 september 2015,

Westfälische Drahtindustrie GmbH, Hamm (Tyskland),

Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG, Hamm,

Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. KG, Iserlohn (Tyskland),

företrädda av C. Stadler, Rechtsanwalt,

klagande,

i vilket den andra parten är:

Europeiska kommissionen, företrädd av V. Bottka, H. Leupold och G. Meessen, samtliga i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande i första instans,

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Arabadjiev samt domarna J.C. Bonichot och E. Regan (referent),

generaladvokat: J. Kokott,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

med hänsyn till att domstolen, efter att ha hört generaladvokaten, har beslutat att i enlighet med artikel 181 i domstolens rättegångsregler avgöra målet genom särskilt uppsatt beslut som är motiverat,

följande

* Rättegångsspråk: tyska

Beslut

1 Westfälische Drahtindustrie GmbH (nedan kallat WDI), Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG (nedan kallat WDV) och Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. KG (nedan kallat Pampus) har yrkat att Europeiska unionens tribunals dom av den 15 juli 2015, Westfälische Drahtindustrie m.fl./kommissionen (T-393/10, EU:T:2015:515, nedan kallad den överklagade domen), genom vilken tribunalen ogillade klagandenas talan om ogiltigförklaring och ändring av kommissionens beslut K(2010) 4387 slutlig av den 30 juni 2010 om ett förfarande enligt artikel 101 FEUF och artikel 53 i EES-avtalet (ärende COMP/38344 – Spännstål), i dess lydelse enligt kommissionens beslut K(2010) 6676 slutlig av den 30 september 2010 och enligt kommissionens beslut K(2011) 2269 slutlig av den 4 april 2011 (nedan kallat det omtvistade beslutet), ska upphävas samt att skrivelsen av den 14 februari 2011 från generaldirektören vid kommissionens generaldirektorat för konkurrens (nedan kallad skrivelsen av den 14 februari 2011) ska ogiltigförklaras.

Tillämpliga bestämmelser

2 I artikel 23.2 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna [101] och [102 FEUF] (EGT L 1, 2003, s. 1) föreskrivs följande:

”Kommissionen får genom beslut ålägga företag och företagssammanslutningar böter, om de uppsåtligen eller av oaktsamhet

överträder artikel [101 FEUF] eller artikel [102 FEUF] …

…”

3 Artikel 31 i denna förordning har följande lydelse:

”EG-domstolen skall ha obegränsad behörighet att pröva beslut genom vilka kommissionen har fastställt böter eller viten. EG-domstolen får upphäva, sänka eller höja förelagda böter eller viten.”

4 I punkt 35 i riktlinjerna för beräkning av böter som döms ut enligt artikel 23.2 a i förordning nr 1/2003 (EUT C 210, 2006, s. 2) (nedan kallade 2006 års riktlinjer) föreskrivs följande under rubriken ”Faktisk betalningskapacitet”:

”I undantagsfall kan kommissionen på begäran beakta ett företags faktiska betalningskapacitet i en viss ekonomisk kontext och i ett samhällssammanhang. För att kommissionen skall sätta ned böterna med hänsyn till företagets faktiska betalningskapacitet räcker det inte med att ett företag har en ogynnsam ekonomisk situation eller går med förlust. Böterna kan sättas ned endast om det finns objektiva bevis för att böter som åläggs på de villkor som fastställs i riktlinjerna för beräkning av böter oåterkalleligen skulle äventyra det berörda företagets ekonomiska bärkraft och leda till att företagets tillgångar förlorade allt värde.”

Bakgrunden till tvisten

5 Den sektor som berörs av detta mål är sektorn för spännstål. Med denna term avses stålkablar och tvinnad valstråd samt, bland annat, dels stål för förspänd betong, som används vid byggen av balkonger, grundpålar eller rör, dels stål för efterspänd betong, som används vid industriella konstruktioner, konstruktioner under mark och brokonstruktioner.

6 WDI, tidigare Klöckner Draht GmbH, är ett tyskt företag i stålsektorn som bland annat producerar spännstål. Sedan den 3 september 1987 ägs WDI till 98 procent av WDV, som i sin tur ägs till två tredjedelar av Pampus sedan den 1 juli 1997.

7 Efter att den 19 och den 20 september 2002 ha erhållit information från Bundeskartellamt (Federala konkurrensmyndigheten, Tyskland) och från en spännstålproducent om en överträdelse av artikel 101 FEUF, genomförde kommissionen undersökningar i flera företags lokaler.

8 När kommissionen avslutat sin utredning och avslagit WDI:s ansökan om förmånlig behandling antog kommissionen den 30 september 2008 ett meddelande om invändningar som avsåg flera bolag, däribland klagandena. Samtliga mottagare av detta meddelande om invändningar har lämnat skriftliga synpunkter som svar på invändningarna. Ett sammanträde ägde rum den 11 och den 12 februari, vid vilket klagandena deltog.

9 Fjorton företag, däribland klagandena, har också åberopat avsaknad av betalningskapacitet, i den mening som avses i punkt 35 i 2006 års riktlinjer. De inkom med handlingar till stöd för denna ansökan.

10 Genom det omtvistade beslutet fastställde kommissionen att flera leverantörer av spännstål hade åsidosatt artikel 101.1 FEUF och, från den 1 januari 1994, artikel 53.1 i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet av den 2 maj 1992 (EGT L 1, 1994, s. 3) genom att ha deltagit i en konkurrensbegränsande samverkan på europeisk, nationell och regional nivå under en period från den 1 januari 1984 till den 19 september 2002. Kommissionen ansåg att Klöckner Draht, numera WDI, direkt hade deltagit i denna överträdelse under hela perioden. Kommissionen anförde också att Pampus, i egenskap av styrelseledamot i Pampus och WDI, direkt hade deltagit i flera av kartellens möten och gett direkta instruktioner till sina anställda. WDV och Pampus ansågs ha utövat ett avgörande inflytande på WDI under hela den period som WDV och Pampus kontrollerade WDI. Till följd av detta påfördes WDI böter på 46,55 miljoner euro. Kommissionen fastställde att WDV och Pampus var solidariskt ansvariga för överträdelsen upp till 38,855 miljoner euro respektive 15,485 miljoner euro.

11 Genom det omtvistade beslutet avslog dessutom kommissionen klagandenas begäran om nedsättning av böterna, med tillämpning av punkt 35 i 2006 års riktlinjer, med hänsyn till klagandenas faktiska betalningskapacitet.

12 Den begäran som klagandena framställt i syfte att uppnå en ny prövning av den faktiska betalningskapaciteten avslogs genom skrivelse av den 14 februari 2011.

Förfarandet vid tribunalen och den överklagade domen

13 Genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 14 september 2010 väckte klagandena talan om ogiltigförklaring eller ändring av det omtvistade beslutet.

14 Genom särskild handling, som registrerades vid tribunalens kansli den 3 december 2010, ingav klagandena en ansökan om uppskov med verkställigheten av det angripna beslutet.

15 Genom beslut av den 13 april 2011, Westfälische Drahtindustrie m.fl. mot kommissionen (T-393/10 R, nedan kallat det interimistiska beslutet, EU:T:2011:178), biföll tribunalens ordförande delvis en ansökan om en interimistisk åtgärd som framställts av klagandena. Det förordnades om uppskov med verkställigheten av skyldigheten att ställa en bankgaranti till förmån för kommissionen för att undvika omedelbar betalning av de böter som påförts klagandena genom det omtvistade beslutet, på villkor att

klagandena till kommissionen betalar dels 2 miljoner euro före den 30 juni 2011, dels månatliga belopp på 300 000 euro den 15:e varje månad från den 15 juli 2011 till dess att något annat beslutas, men som längst till dess att målet avgörs i sak.

16 Till stöd för sin talan åberopade klagandena nio grunder. Endast den sjätte och den nionde grunden är relevanta för förevarande överklagande. Den sjätte grunden avsåg bland annat ett åsidosättande av proportionalitetsprincipen i den del kommissionen inte hade beaktat klagandenas avsaknad av faktisk betalningsförmåga i det omtvistade beslutet. Den nionde grunden avsåg bedömningen av deras faktiska betalningsförmåga i skrivelsen av den 14 februari 2011, vilken klagandena yrkat ogiltigförklaring av vid tribunalen den 19 april 2011.

17 Genom den överklagade domen biföll tribunalen talan på dessa två grunder och ogiltigförklarade det omtvistade beslutet, i den del klagandena påfördes böter, och skrivelsen av den 14 februari 2011, med motiveringen att kommissionen hade gjort fel när den prövade klagandenas faktiska betalningskapacitet. Inom ramen för sin obegränsade behörighet tillämpade tribunalen 2006 års riktlinjer och fastställde att klagandena inte med framgång kunde hävda att de skulle åtnjuta en nedsättning av böterna med anledning av att de saknade faktisk betalningskapacitet. Följaktligen fastställde tribunalen böterna till samma belopp som fastställts i det omtvistade beslutet.

Parternas yrkanden

18 Klagandena har yrkat att domstolen ska

— i första hand, upphäva det överklagade beslutet, i den del klagandena påförs böter, eller upphäva domen i dess helhet och det omtvistade beslutet, i den del klagandena påförs böter, samt skrivelsen av den 14 februari 2011 och själva böterna,

— i andra hand, sätta ned de böter som påförts genom detta beslut eller upphäva den överklagade domen och återförvisa målet till tribunalen för att denna ska sätta ned de böter som påförts genom det omtvistade beslutet, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna i första instans och i målet om överklagande.

19 Kommissionen har yrkat att domstolen ska ogilla överklagandet och förplikta klagandena att ersätta rättegångskostnaderna.

Prövning av överklagandet

20 Klagandena har åberopat tre grunder till stöd för överklagandet. Den första grunden avser åsidosättande av artikel 261 FEUF och artikel 31 i förordning nr 1/2003 samt åsidosättande av fördelningen av befogenheter och jämvikten mellan institutionerna. Den andra grunden avser åsidosättande av proportionalitetsprincipen och principen om likabehandling Den tredje grunden avser åsidosättande av rätten till ett effektivt domstolsskydd.

21 Om det är uppenbart att överklagandet helt eller delvis inte kan tas upp till prövning, eller helt eller delvis är ogrundat, får domstolen, enligt artikel 181 i rättegångsreglerna, när som helst på förslag av referenten och efter att ha hört generaladvokaten, genom ett särskilt uppsatt beslut som är motiverat helt eller delvis avvisa eller ogilla överklagandet.

22 Den bestämmelsen ska tillämpas i förevarande fall.

Den första grunden

Parternas argument

23 Inom ramen för den första grundens första del har klagandena gjort gällande att tribunalen har åsidosatt gränserna för sin fulla behörighet, eftersom den inte har begränsat sig till att kontrollera det omtvistade beslutet genom att upphäva, sätta ned eller höja bötesbeloppet, utan istället har meddelat ett självständigt beslut om att påföra böter som, när det gäller klagandenas faktiska betalningskapacitet, grundar sig på nya omständigheter som inträffat efter det omtvistade beslutet och skrivelsen av den 14 februari 2011.

24 Således ”förpliktade” tribunalen enligt domslutet klagandena att erlägga böter. Vidare angav tribunalen i punkt 302 i den överklagade domen att bötesbeloppet följde av tribunalens eget avgörande vid tidpunkten då detta meddelades.

25 Klagandena anser att tribunalen, genom att åta sig kommissionens roll, åsidosatte fördelningen av befogenheter och jämvikten mellan institutionerna samt rätten till ett effektivt domstolsskydd. Tribunalen ändrade det omtvistade beslutet genom en ogiltigförklaring av det i den del som avsåg påförande av böter. Tribunalen borde ha konstaterat att det saknades skäl att ändra bötesbeloppet.

26 Genom den första grundens andra del har klagandena kritiserat tribunalen för att den, i punkterna 109, 302 och 335 i den överklagade domen, fastställde att bedömningen, inom ramen för tribunalens utövande av dess fullständiga behörighet, av ett företags faktiska betalningskapacitet i princip ska göras mot bakgrund av den situation som råder när tribunalen meddelar sin dom. Genom att göra detta har tribunalen avvikit från sin egen praxis, såsom denna framgår av bland annat domen av den 14 maj 2014, Donau Chemie/kommissionen (T-406/09, EU:T:2014:254).

27 Om tribunalen hade rätt att beakta en förbättring av de rättssökandes betalningskapacitet som inträffat efter ogiltigförklaringen av de ursprungliga böterna skulle detta ha en avskräckande verkan för de rättssökande, vilket skulle vara oförenligt med rättsstatsprincipen och utgöra ett åsidosättande av domstolarnas roll i förhållande till de administrativa myndigheterna, vilka är bäst lämpade att pröva omständigheterna. I vart fall kan omständigheter som inträffar efter att beslutet om böter antas inte beaktas när detta beslut, såsom i förevarande fall, ogiltigförklarats just i den del som avser påförande av böter. Även om det omtvistade beslutet hade varit förenligt med unionsrätten, skulle tribunalen inte ha gjort en prövning av det med utövande av sin obegränsade behörighet.

28 Kommissionen har gjort gällande att det helt saknas skäl att bifalla talan på någon av den första grundens delgrunder.

Domstolens bedömning

29 Genom de två delarna av den första grunden, vilka ska prövas i ett sammanhang, har sökandena gjort gällande att tribunalen gjorde en felaktig rättstillämpning när den själv påförde nya böter med beaktande av omständigheter som inträffat efter antagandet av det omtvistade beslutet.

30 Domstolen erinrar om att systemet för domstolsprövning av kommissionsbeslut i förfaranden enligt artiklarna 101 FEUF och 102 FEUF består av en sådan prövning av lagenligheten av institutionernas rättsakter som föreskrivs i artikel 263 FEUF. Denna prövning kan, i enlighet med artikel 261 FEUF och på begäran av klagandena, kompletteras med att tribunalen utövar sin obegränsade behörighet i fråga om de påföljder som kommissionen beslutat om på detta område (se, bland annat, dom av den 10 juli 2014, Telefónica och Telefónica de España/kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, punkt 42, och dom av den 21 januari 2016, Galp Energía España m.fl./kommissionen, C-603/13 P, EU:C:2016:38, punkt 71).

31 När unionsdomstolen utövar sin obegränsade behörighet är den således behörig att, utöver att enbart göra en lagenlighetsprövning av den aktuella påföljden, även ersätta den bedömning som gjorts av kommissionen – som antagit den rättsakt där påföljdens storlek ursprungligen fastställdes – med sin egen bedömning såvitt gäller fastställande av bötesbeloppet (se, bland annat, dom av den 21 januari 2016, Galp Energía España m.fl./kommissionen, C-603/13 P, EU:C:2016:38, punkt 75).

32 Följaktligen får unionsdomstolen ändra den angripna rättsakten, även om den inte ogiltigförklaras (dom av den 3 september 2009, Prym och Prym Consumer/kommissionen, C-534/07 P, EU:C:2009:505, punkt 86), för att ändra, sätta ned eller höja de påförda böterna (se, bland annat, dom av den 26 september 2013, Alliance One International/kommissionen, C-679/11 P, EU:C:2013:606, ej publicerad, punkt 104, och dom av den 22 oktober 2015, AC-Treuhand/kommissionen, C-194/14 P, EU:C:2015:717, punkt 74).

33 Denna behörighet ska utövas med beaktande av samtliga sakomständigheter (dom av den 3 september 2009, Prym och Prym Consumer/kommissionen, C-534/07 P, EU:C:2009:505, punkt 86, och dom av den 26 september 2013, Alliance One International/kommissionen, C-679/11 P, ej publicerad, EU:C:2013:606, punkt 104).

34 Av detta följer att unionsdomstolen kan utöva sin obegränsade behörighet när frågan om bötesbeloppet är föremål för dess prövning (dom av den 8 februari 2007, Groupe Danone/kommissionen, C-3/06 P, EU:C:2007:88, punkt 62, och dom av den 26 september 2013, Alliance One International/kommissionen, C-679/11 P, ej publicerad, EU:C:2013:606, punkt 105). Utövandet av denna behörighet innebär en definitiv överföring till unionsdomstolen av behörigheten att besluta om påföljder (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 oktober 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij m.fl./kommissionen, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P och C-254/99 P, EU:C:2002:582, punkt 693).

35 Vid prövningen av lagenligheten av det omtvistade beslutet fastställde tribunalen i förevarande fall, efter att ha konstaterat att klagandenas talan inte kan vinna bifall såvitt avser någon av de första fyra grunderna eller den sjunde eller åttonde grunden, i punkterna 285–332 i den överklagade domen, att kommissionen hade gjort fel vid prövningen av klagandenas faktiska betalningskapacitet, i den mening som avses i punkt 35 i 2006 års riktlinjer, och att dessa fel var ägnade att leda till ogiltigförklaring av dels det omtvistade beslutet, i den del klagandena påfördes böter, dels skrivelsen av den 14 februari 2011.

36 Efter denna laglighetsprövning ansåg tribunalen det vara motiverat att den utövade sin obegränsade behörighet. Med tillämpning, i punkterna 333-358 i den överklagade domen, av 2006 års riktlinjer fastställde tribunalen, på grundval av uppgifter som parterna lämnat rörande klagandenas ekonomiska situation såsom denna utvecklats efter antagandet av det omtvistade beslutet, att klagandena inte med framgång kunde hävda att de skulle beviljas en nedsättning av böterna med anledning av att de saknade faktisk betalningsförmåga, av skäl som motsvarar de som avses i punkt 35 i 2006 års riktlinjer, och följaktligen att klagandena skulle förpliktas att erlägga böter uppgående till samma belopp som i det omtvistade beslutet.

37 Genom detta agerande överskred inte tribunalen på något sätt sin obegränsade behörighet.

38 Tribunalens laglighetsprövning av det omtvistade beslutet har visserligen i förevarande fall lett till en ogiltigförklaring av detta beslut i den del kommissionen påförde klagandena böter. Denna omständighet innebär emellertid inte på något sätt, i motsats till vad klagandena har gjort gällande, att tribunalen därför fråntogs möjligheten att utöva sin obegränsade behörighet. Bedömningen av bötesbeloppet kvarstod nämligen under tribunalens prövning, eftersom sökandena hade yrkat nedsättning av detta belopp, bland annat med anledning av avsaknaden av faktisk betalningskapacitet i den mening som avses i punkt 35 i 2006 års riktlinjer.

39 Genom utövandet av den obegränsade behörigheten hade därför endast tribunalen möjlighet att påföra klagandena sanktioner. Tribunalen var följaktligen, på grundval av de uppgifter som lämnats av parterna och med iakttagande av principen om ett kontradiktoriskt förfarande, behörig att ändra det bötesbelopp som påförts klagandena genom det omtvistade beslutet.

40 Tribunalen ersatte således lagligen sin bedömning med kommissionens såvitt avser utövandet av rätten att påföra böter. Den omständigheten att tribunalen slutligen fann det lämpligt att fastställa ett bötesbelopp som är detsamma som det som fastställts i det omtvistade beslutet saknar betydelse för frågan huruvida detta utövande var lagligt (se, analogt, dom av den 3 september 2009, Prym och Prym Consumer/kommissionen, C-534/07 P, EU:C:2009:505, punkt 88).

41 Detsamma gäller begreppet ”förplikta” i punkt 358 och i domslutet i den överklagade domen. Det framgår nämligen tillräckligt tydligt av domskälen att tribunalen har utövat sin obegränsade behörighet för att ändra det bötesbelopp som kommissionen fastställt i det omtvistade beslutet.

42 När det gäller tribunalens beaktande av omständigheter som inträffat efter det omtvistade beslutet och skrivelsen av den 14 februari 2011 erinrar domstolen om att ändringen av bötesbeloppet i förevarande fall följer av tribunalens utövande av sin obegränsade behörighet.

43 I detta sammanhang är unionsdomstolen behörig att beakta samtliga sakomständigheter som den finner relevanta i syfte att komplettera laglighetskontrollen, oberoende av om dessa omständigheter inträffat före eller efter det omtvistade beslutet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 6 mars 1974, Istituto Chemioterapico Italiano och Commercial Solvents/kommissionen, 6/73 och 7/73, EU:C:1974:18, punkterna 51 och 52, dom av den 22 januari 2013, kommissionen/Tomkins, C-286/11 P, EU:C:2013:29, punkt 49, dom av den 26 september 2013, Alliance One Internationa/kommissionen, C-679/11 P, ej publicerad, EU:C:2013:606, punkt 107, och dom av den 17 september 2015, Total/kommissionen, C-597/13 P, EU:C:2015:613, punkt 41).

44 Iakttagandet av principen om ett effektivt domstolsskydd, som är en allmän unionsrättslig princip som numera anges i artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan), kräver att unionsdomstolen, vid utövandet av sin obegränsade behörighet, prövar samtliga faktiska och rättsliga frågor som kan vara relevanta för den tvist som är anhängig vid den (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 juli 2013, Schindler Holding m.fl./kommissionen, C-501/11 P, EU:C:2013:522, punkterna 35 och 36).

45 Detta gäller desto mer när utövandet av den obegränsade behörigheten, såsom i förevarande fall, rör prövningen av det berörda företagets faktiska betalningskapacitet. Om unionsdomstolen inte kunde pröva denna kapacitet med beaktande av den faktiska situation som råder när den meddelar sitt avgörande, skulle den kunna vara skyldig att neka eller bevilja en nedsättning av de skäliga eller oskäliga böterna, vilket skulle kunna leda till en omotiverad konkurrensnackdel eller konkurrensfördel för detta företag.

46 Enligt fast rättspraxis har betalningskapaciteten betydelse endast i ett visst arbetsmarknadssammanhang, som utgörs av de följder som betalningen av böterna skulle få, särskilt i form av en ökning av arbetslösheten eller en ekonomisk försämring i ekonomiska sektorer som befinner sig i föregående och efterföljande marknadsled i förhållande till det berörda företaget (se, bland annat, dom av den 29 juni 2006, SGL Carbon/kommissionen, C-308/04 P, EU:C:2006:433, punkt 106).

47 Såsom tribunalen med rätta fastställde i punkt 302 i den överklagade domen finns det ännu starkare skäl för detta tillvägagångssätt när klagandena, såsom i förevarande fall, genom ett interimistiskt beslut beviljats uppskov med verkställigheten av de böter som kommissionen påfört till dess att den överklagade domen meddelades.

48 Det är således uppenbart att talan inte kan vinna bifall på den första grunden.

Den andra grunden

Den andra grundens första del

– Parternas argument

49 Genom den andra grundens första del har klagandena gjort gällande att tribunalen, genom åsidosättande av principerna om likabehandling och proportionalitet och i strid med vad som angetts i punkt 333 i den överklagade domen, inte beaktat samtliga villkor som är relevanta för beräkningen av böterna, såsom föreskrivs i punkt 35 i 2006 års riktlinjer. Tribunalen har särskilt underlåtit att beakta kommissionens meddelande av den 12 juni 2010 med titeln ”Avsaknad av faktisk betalningskapacitet enligt punkt 35 i riktlinjerna av den 1/09/2006 för beräkning av böter som döms ut enligt förordning nr 1/2003” (SEC(2010) 737/2), enligt vilket ett företags avsaknad av faktisk betalningskapacitet kan beaktas antingen genom nedsättning av böterna till ett belopp som företaget kan betala eller genom periodisk betalning av böterna under en tid på tre till fem år. I förevarande fall skulle betalningstiden för de böter som tribunalen påfört vara ungefär 15 eller 20 år, med beaktande av den betalningsplan som förhandlats med kommissionen och de betalningar som redan genomförts enligt det interimistiska beslutet.

50 I enlighet med gällande administrativ praxis ska kommissionen således, när de villkor som föreskrivs i punkt 35 i 2006 års riktlinjer är uppfyllda, i princip sätta ned böterna till ett belopp som det berörda företaget kan betala när beslutet meddelas.

51 Även om tribunalen hade ansett det vara lämpligt att tillämpa en hybridlösning som förenar en nedsättning av de påförda böterna med en periodisk betalning av dem, skulle det i vart fall, för att böterna skulle förbli lämpliga, vara nödvändigt att sätta ned dem till ett belopp av maximalt 20 miljoner euro, vilket motsvarar det belopp på 2 miljoner som redan erlagts enligt det interimistiska beslutet och betalningen av 60 månatliga belopp på 300 000 euro, vilka ska betalas under högst fem år.

52 Kommissionen har gjort gällande att överklagandet inte kan vinna bifall på denna första del av den andra grunden.

– Domstolens bedömning

53 Domstolen konstaterar inledningsvis att klagandenas argument att tribunalen påfört dem böter vars periodiska betalning sträcker sig över en för lång tid grundar sig på en felaktig tolkning av den överklagade domen, eftersom tribunalen inte har angett och ännu mindre förordnat om en periodisk betalning av böterna.

54 I detta hänseende erinrar domstolen om att den periodiska betalningen av böterna, enligt det interimistiska beslutet, vilken uppställts som villkor för uppskovet med verkställigheten av skyldigheten att ställa en bankgaranti upphörde när den överklagade domen meddelades. Den påstådda betalningstiden för böterna följer av en betalningsplan som klagandena själva förhandlat med kommissionen efter det att domen meddelades.

55 Vad gäller klagandenas invändning mot att tribunalen inte har beviljat dem en nedsättning av böterna konstaterar domstolen att klagandenas argumentation syftar till att domstolen ska göra en ny prövning av sakomständigheterna när det gäller deras faktiska betalningskapacitet. En sådan prövning omfattas

dock inte av domstolens behörighet i ett mål om överklagande, utom då omständigheterna har missuppfattats, vilket inte påståtts i förevarande fall (dom av den 20 januari 2016, Toshiba Corporation/kommissionen, C-373/14 P, EU:C:2016:26, punkt 40).

56 Vad gäller kommissionens beslutspraxis erinrar domstolen om att denna inte utgör den rättsliga ramen för påförande av böter på konkurrensområdet och att beslut i andra ärenden enbart är vägledande vid fastställande av huruvida det förekommer diskriminering (se dom av den 10 juli 2014, Telefónica och Telefónica de España/kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, punkt 189).

57 Följaktligen kan överklagandet inte vinna bifall såvitt avser den andra grundens första del, eftersom den till viss del inte kan tas upp till sakprövning och till viss del är uppenbart ogrundad.

Den andra grundens andra del

– Parternas argument

58 Genom den andra grundens andra del har klagandena gjort gällande att tribunalen vid utövandet av sin obegränsade behörighet behandlat klagandena på ett diskriminerande sätt i förhållande till andra företag som erhållit en nedsättning av böterna enligt punkt 35 i 2006 års riktlinjer, eftersom inget av de andra företagen har ålagts periodiska betalningar under så lång tid.

59 Enligt klagandena har tribunalen dessutom åsidosatt principen om likabehandling, eftersom den bedömde klagandenas faktiska betalningskapacitet vid tidpunkten för den överklagade domen, trots att den bedömde de andra företagens faktiska betalningskapacitet vid tidpunkten för det omtvistade beslutet.

60 Samtliga mottagare av det omtvistade beslutet befann sig dock i en jämförbar situation när de gav in begäran om nedsättning av böterna. Om kommissionen hade bedömt deras betalningskapacitet på ett korrekt sätt, skulle den ha satt ned de böter som påförts klagandena och klagandena skulle inte ha varit tvungna att väcka en talan som lett till ett nytt förpliktande från tribunalen, meddelat vid en annan tidpunkt, att erlägga böter. Den påstådda skillnaden i behandling är än mer uppenbar eftersom tribunalen vid den tidpunkten inte prövade frågan huruvida den ekonomiska situationen för de företag som hade erhållit en nedsättning av böterna hade förbättrats.

61 Den omständigheten att de ansökningar om nedsättning av böterna som klagandena ingett avslogs utgör redan en skillnad i behandling som upprätthålls genom den överklagade domen, eftersom klagandena var tvungna att ifrågasätta kommissionens argument att räntan avseende de böter som tribunalen påfört börjar löpa från en dag som fastställts i det omtvistade beslutet, trots att det inte fastställts att de villkor som anges i punkt 35 i 2006 års riktlinjer var uppfyllda vid denna tidpunkt.

62 Kommissionen har gjort gällande att överklagandet inte kan vinna bifall såvitt avser den andra grundens andra del.

– Domstolens bedömning

63 Det ska erinras om att likabehandlingsprincipen utgör en allmän unionsrättslig princip som fastställts i artiklarna 20 och 21 i stadgan. Enligt fast rättspraxis innebär likabehandlingsprincipen att lika situationer inte får behandlas olika och att olika situationer inte får behandlas lika, såvida det inte finns sakliga skäl för en sådan behandling (se, bland annat, dom av den 12 november 2014, Guardian Industries och Guardian Europe/kommissionen, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, punkt 51).

64 Tribunalen är skyldig att följa denna princip inte bara vid utövandet av sin legalitetskontroll av kommissionens beslut att påföra böter utan också vid utövandet av sin obegränsade behörighet. Utövandet av en sådan behörighet får nämligen inte leda till en skillnad i behandling, vid fastställandet av bötesbeloppen, av företag som deltagit i ett avtal eller samordnat förfarande som strider mot artikel 101.1 FEUF (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 december 2014, kommissionen/Parker Hannifin Manufacturing och ParkerHannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, punkt 77).

65 I förevarande fall har klagandena gjort gällande att tribunalen har föreskrivit diskriminerande betalningsfrister. Deras argumentation kan dock avfärdas som uppenbart ogrundad av samma skäl som angetts i punkterna 53 och 54 i förevarande beslut.

66 Vidare konstaterar domstolen att tribunalen, i punkt 356 i den överklagade domen, med rätta fastställde att beaktandet av omständigheter som inträffat efter det omtvistade beslutet vid prövningen av klagandenas faktiska betalningskapacitet inom ramen för utövandet av den obegränsade behörigheten inte leder till någon diskriminering i förhållande till de företag som inte har väckt talan i syfte att ifrågasätta kommissionens bedömning av deras faktiska betalningskapacitet. Klagandena befinner sig nämligen inte i en situation som är jämförbar med den situation som de andra företagen befinner sig i, eftersom klagandena har väckt talan vid tribunalen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 september 1999, kommissionen/AssiDomän Kraft Products m.fl., C-310/97 P, EU:C:1999:407, punkterna 49–63).

67 Överklagandet kan följaktligen inte vinna bifall såvitt avser den andra grundens andra del, eftersom den är uppenbart ogrundad.

68 Talan kan således inte bifallas såvitt avser den andra grunden.

Den tredje grunden

Parternas argument

69 Genom den tredje grunden har klagandena gjort gällande att tribunalen har åsidosatt rätten till ett effektivt domstolsskydd som fastställts i artikel 6 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, vilken undertecknades i Rom den 4 november 1950, och i artikel 47 i stadgan genom att underlåta att göra en självständig kontroll genom utövande av rätten att göra en fullständig prövning, eftersom den i punkt 334 i den överklagade domen fastställde att bedömningen av klagandenas faktiska betalningskapacitet skulle göras med beaktande av de bötesbelopp som påförts genom det omtvistade beslutet.

70 Utövandet av en självständig kontroll av böternas lämplighet skulle ha krävt att tribunalen ingående prövade de parametrar om var avgörande för beräkningen av böterna, såsom överträdelsens varaktighet och allvar. En kontroll begränsad till felaktiga bedömningar kan inte anses vara tillräcklig. Detta gäller särskilt när utövandet av den fullständiga behörigheten sker i ett ensidigt förfarande i vilket tribunalen ersätter tribunalens bedömning med sin egen.

71 Kommissionen har uttryckt tvivel avseende frågan huruvida den tredje grunden kan tas upp till sakprövning, eftersom denna syftar till att domstolen ska göra en kontroll av bedömningen av sakomständigheterna. I alla händelser saknas det stöd för den anförda grunden.

Domstolens bedömning

72 Domstolen kan inledningsvis avfärda kommissionens tvivel när det gäller frågan huruvida den tredje grunden kan tas upp till sakprövning, eftersom sökandena genom denna grund gjort gällande att tribunalen gjort en felaktig rättstillämpning vid sin kontroll av det omtvistade beslutet.

73 När det gäller frågan huruvida det finns stöd för denna grund påpekar domstolen att tribunalen, i punkterna 121–265 i den överklagade domen, helt underkänt den första till den fjärde grunden, genom vilka klagandena i huvudsak avsåg att ifrågasätta den överträdelse som konstaterats och de böter som klagandena påförts i det omtvistade beslutet. Inom ramen för förevarande överklagande har klagandena inte anfört något argument i syfte att ifrågasätta denna del av den överklagade domen.

74 Under dessa förhållanden kan inte tribunalen anses ha gjort en felaktig rättstillämpning när den i punkt 334 i den överklagade domen fastställde att det, i avsaknad av fel som kan göra det omtvistade beslutet olagligt, var lämpligt att pröva klagandenas nya faktiska betalningskapacitet, med beaktande av de böter som påförts genom detta beslut.

75 Överklagandet kan följaktligen inte vinna bifall på den tredje grunden, eftersom det är uppenbart att det saknas stöd för den.

Rättegångskostnader

76 Enligt artikel 184.2 i domstolens rättegångsregler ska domstolen besluta om rättegångskostnaderna när överklagandet ogillas. Enligt artikel 138.1 i rättegångsreglerna, som enligt artikel 184.1 ska tillämpas i mål om överklagande, ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats.

77 Kommissionen har yrkat att Westfälische Drahtindustrie GmbH, Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG och Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. KG ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom de sistnämnda har tappat målet ska de förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (sjätte avdelningen) följande:

1) Överklagandet ogillas.

2) Westfälische Drahtindustrie GmbH, Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG och Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. KG ska ersätta rättegångskostnaderna.

Underskrifter